

Logopédiai mesék: Joli, Robi, Lujza és a titkos nyelv/ előadás

Király- Szakály Mozgásfejlődés és a motorikus képességek fejlesztése c.dolgozatában (Dialóg Campus Kiadó) az Interneten olvastam azokat a mondatokat, amikkel a Logopédiai mesék megírásátbevezethetem:

- Az ismeretek elsajátítása csak úgy lehetséges, ha a gyermek megnyitja azokat a „csatornákat”, amelyekeken keresztül a fejlesztéshez szükséges információk tudatosulhatnak. Ez feltételezi beállítódásának, figyelmének, érdeklődésének folyamatos fenntartását. Az érdeklődés felkeltése ráirányítja a személyiség információ felvevő- feldolgozó rendszerét az adott feladatra. Így lehetővé válik az információ felvétele, a tanulási, gyakorlási folyamat megkezdése. Az érdeklődést a valóság különféle dolgai, jelenségei kelthetik életre .....

Az érdeklődés kifejezi a személyiség – és hozzáteszem a korcsoport - általános irányultságát, átfogja és irányítja annak valamennyi pszichikus folyamatát (észlelés, emlékezés, gondolkodás stb.). Az érdeklődés fenntartásának szükségessége, aktivizálódásának fokozása feltételezi azoknak a motívumoknak a vizsgálatát, amelyek a kiváltásában közrejátszanak. ....

Az érdeklődésnek már kisgyermekkortól kialakuló speciális formája a mozgásos érdeklődés. .... A biológiai alapokra, adottságra épített sokoldalú fejlesztés feltételeinek megteremtését a gyermek környezete biztosítja, melyben kiemelkedő szerepet kap a család, valamint a pedagógus. -

Kitérőként sokunk tapasztalata: a két személyi feltételrendszer képes egymás kedvező hatásainak a felerősítésére, kedvezőtlen esetben egymás hatásainak kioltására is. Nem véletlenül szól a logopédiai mesekönyv a szülőknek is.

- A folyamatban többek között meghatározóak az oktató személyiségjegyei, viselkedése és magatartásformái, kommunikációs képességeinek színvonala és fellépése, szakmai felkészültsége, általános műveltsége és pedagógiai rátermettsége. .... Nem elégséges elméleti ismeretekkel rendelkeznie, azokat megfelelően kell alkalmaznia. -

A fenti bevezetőben a nálunk leggyakrabban megforduló korcsoport érdeklődését felkeltő és fenntartó motívum már szerepelt, ez a mozgásos érdeklődés. A másik az ábrázolás, színezés, rajzolás iránti vonzódás, a harmadik pedig a mesehallgatás.

A hangfejlesztés, differenciálás sok játékos lehetőséget rejt magában, a rögzítés, automatizálás a logopédus kreativitását inkább próbára teszi. Ha nem akarunk fegyelmezni, ha fenn akarjuk tartani a gyermek érdeklődését, ha társunkként akarjuk bevonni a beszédjavításba, akkor életkorának megfelelő érdeklődési motívumokat kell alkalmaznunk a foglalkozásokon.

Az egyik ilyen motívum a mese, a „közös” meseírás. Nem akarom a témába a mese pszichológiai vonatkozásait belevinni. Mindvégig tapasztalataimat szeretném elmondani, talán a mozgással kapcsolatban az átlagosnál kicsit több elméleti háttér birtokában.

Mese

A gyerek fantáziája alig ismeri a korlátokat. Ez a tény jó és rossz is. A felnőtté a felelősség, hogy pozitív irányban befolyásolja a gyerek meseszövegét, ne engedje elszabadulni a jelenlegi – illetve bizonyos értelemben életkori – destruktív tendenciákat. Ez általában nem nehéz feladat, és mindig a felnőtté a felelősség. A hétköznapiaknak is lehet varázslata, és ha közben a gyermek ismerkedik a valódi dolgokkal, attól semmi baja sem lesz.

Ábrázolás, színezés, kézmozgások

A másik az ábrázolás, színezés, illetve a kézmozgások fejlesztése. Általános tapasztalatom, hogy vivő elemként többre kell becsülnünk a gyermek – néha alaktalan, torz – ákombákom rajzát, mint egy remekbeszabott, az Internetről letöltött ábrát. Persze néha ilyenre is szükség van. Az ábrázolással, színezéssel inkább az a gond, hogy nehezen lehet leállítani némelyikük szenvedélyes készítését. Ügyes trükkökkel kell a vég nélküli színezést otthonra halasztani, és betartani a foglalkozások arányait, célkitűzéseit. Ebben a körben tudjuk a Frostig-ivizuopercepció fejlesztést is megoldani, ha szükség van rá, és más, a gyermek életkorának megfelelő készségeket fejleszteni, pl. a vágást, ragasztást, hajtogatást, stb.

Mozgás, pszichomotoros fejlesztés

Elérkeztünk régi „rögeszmémhez”, a pszichomotoros fejlesztéshez. A sokoldalú megközelítés alaptétele a gyógypedagógiának, és alaptételként kellene használni mindenfajta pedagógiában:

amit igazán megjegyzünk:

olvasott: 10%, hallott: 20%, látott: 30%, hallott+látott: 50%,

mi mondtuk: 70%, magunk csináltuk: 90%

Természetesen az előzőek is felfoghatók pszichomotoros fejlesztésként, a hallási észlelés, taktilitás, kinesztézia és más észlelési, illetve motoros magatartások okán. A kiemelés azt szolgálja, hogy elsődleges célként fogalmazzuk meg a pontos – elsősorban a testközeli érzékelési, észlelési formákat és a mozgások tervezését, szervezését, ezek megfigyelését és szükség esetén korrekcióját.

Ezeket az utánzó, a mese témáját megjelenítő, vagy azzal kapcsolatban lévő tevékenységeket azért nevezhetjük pszichomotorosnak, mert az átélésben is segítenek, érzelmi, tapasztalati tartalmakat közvetítenek. Ebben a körben említem a testtel kapcsolatos, és a térrel és idővel összefüggő motoros tapasztalatszerzési lehetőségeket is.

A Logopédiai mesékkel be kívántam mutatni, hogy milyen lehet a pszichomotoros irányultságú logopédiai foglalkozás, és hogy a szülő otthon hogyan gyakorolhatja gyermekével a logopédussal megbeszélte anyagot mesemondás és közös játék formájában.

Tudom, hogy sok híja van a pszichomotoros logopédiai foglalkozások megvalósíthatóságának. Tudom, hogy a szülők szempontjából is csepp a tengernyi lehetőséghez képest a mesekönyv. Végezetül tudom, hogy a könyv szembe megy sok jelenlegi trenddel, amely a gyermekeket körülvevő világot jellemzi.

A mesék főleg a hangok automatizálására, differenciálására szolgálnak. Vannak olyanok, amelyek írni tanuló gyermekek számára készültek, az írásban gyakran előforduló hibák javítására. Nem ragaszkodtam görcsösen a teljességhez és a kiszámított arányossághoz. Igyekeztem a kipróbált, kedvelt meséket beemelni, majd kiegészíteni olyan hangok meséivel, amelyekre esetleg nem került sor a praxisomban. Ilyen kevés volt, mert a „nehéz” gyerekek gyakran megtalálták. A mesék eleinte kizárólag a foglalkozásokra, vagy foglalkozásokon készültek, csak sokasodásuk készítetett a rendszerezésre, kiegészítésre és mesekönyv formában való közreadásukra.

Nagy bánatomra a kiadó nem értette meg azt a szándékot, hogy a gyerek rajzainak elég helyet hagyjanak, amit az általam kért A4-es formátum biztosított volna, és ami általa illusztrált, egyedi képeskönyvet jelentett volna a számára. Sajnos, nem fogtam gyanút, amikor láttam, hogy kéziratomhoz képest összemennek a szövegek közötti üres helyek. Így végül négyzet alakú könyv

született és a saját rajzok számára pótlapokat fűztek a könyv végére. Kíváncsi volnék, ki az, aki állandóan előre-hátra lapoz, hogy összehozza a mesét a hozzá tartozó rajzzal.

A logók lehetnének jobbak, kissé kényszeredettnek érzem őket.

Az ábrák némileg kárpótoltak ezekért a bakikért, és remélem (néhány visszajelzést már kaptam is), hogy lesznek, akik kedvelni fogják az „alkotótársaimmal” közösen létrehozott meséket. A Mammut Kölyökparkjában tartott bemutatón örömmre megjelent Vilmos – akinek a könyvet ajánlottam - egész családjával.

Visszajelzéseiteket örömmel veszem, köszönet a türelmetekért!

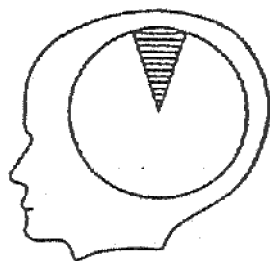
Huba Judit

e-mail: hubajudit39@gmail.com

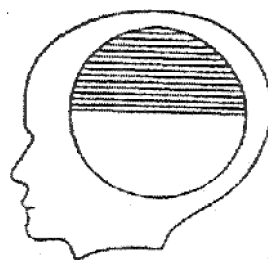
06-20-311-86-33

Dunabogdány, 2014. október 9.

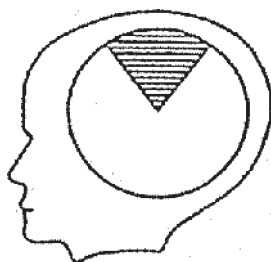
Amit igazán megjegyzünk

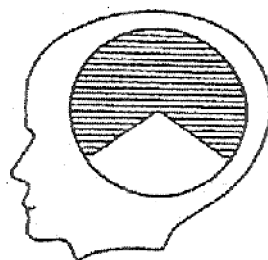
olvasottak: 10 %

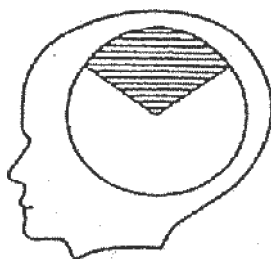
hallott + látott 50%

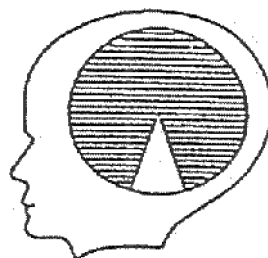
hallott: 20%

mi mondtuk: 70%

látott 30%

magunk csináltuk: 90%

Amit igazán megjegyzünk (Huba Judit: *Pszichomotoros fejlődés és fejlesztés* – Logopédiai Kiadó, 2011 144. o. 23. ábra átvétele)

☑ Szagolgasd végig a mesében felsorolt ennivalókat meg amit még találsz otthon cs-vel (csokoládé, cserkészkolbász, cseresznyepaprika stb.). Próbáld kideríteni, hogy melyiknek van „csípős” szaga.

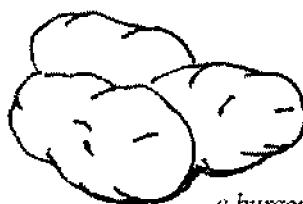
• Keresd más, erős szagú ételt, fűszert a konyhában. Hasonlítsd össze a szagokat, illatokat.

• Figyelj oda rá, hogy milyen szaga/illata van annak az ételnek, amit anya főz.

☑ Próbáld ki, milyen szaga/illata van

a szalonnának

a burgonyának

a tojásnak

a káposztának

a kamillateának

a sajtnek

az ecetnek

a kávének